ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਰਿਪੋਰਟ 2019-20

ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਵਿਭਾਗ

1) ਪਿਛੋਕੜ

ਆਪਣੇ ਅਮੀਰ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਰਾਸਤ, ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਸੋਹਣੇ ਸਥਾਨ, ਮਨੁੱਖੀ ਬਣਾਈਆਂ ਖਿੱਚਾਂ, ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਥਾਵਾਂ, ਮੇਲੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ, ਖਾਣ ਪੀਣ, ਕਲਾ ਤੇ ਹੱਥੀ ਕਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰੇਮੀ ਅਤੇ ਮਹਿਮਾਨ ਨਿਵਾਜ਼ੀ ਲੋਕ, ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਗੁਣ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਸਕਣ। ਰਾਜ ਵਲੋਂ ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਅਤੇ ਸੱਭਿਅਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਕੁੱਝ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬਜਟ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਏਸ਼ੀਅਨ ਡਵੈਲਪਮੈਂਟ ਬੈਂਕ ਦੇ ਆਈ.ਡੀ.ਆਈ.ਪੀ.ਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨਾਲ ਸੰਭਵ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਇਤਿਹਾਸ ਮਹਾਨ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ, ਕਿਲ੍ਹੇ ਅਤੇ ਮਹਿਲ, ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਅਤੇ ਇਤਹਾਸਕ ਸਮਾਰਕਾਂ, ਝੁੱਗੀਆਂ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਵਿਰਾਸਤ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਦੇ ਦਸਤਕਾਰੀ ਅਤੇ ਹਸਤਕਲਾ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਅਮੀਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਨਮੂਨੇ ਅਤੇ ਸੂਈ ਵਰਕਸ ਉਤਪਾਦਾਂ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ। ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਅਮੀਰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਲ੍ਹੇ, ਧਾਰਮਕ ਗੁਰੂਦੁਆਰੇ, ਝੀਲਾਂ, ਕਲਾ ਅਤੇ ਦਸਤਕਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹਨ।

2) ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਸੰਸਥਾਗਤ ਚਾਰਟ

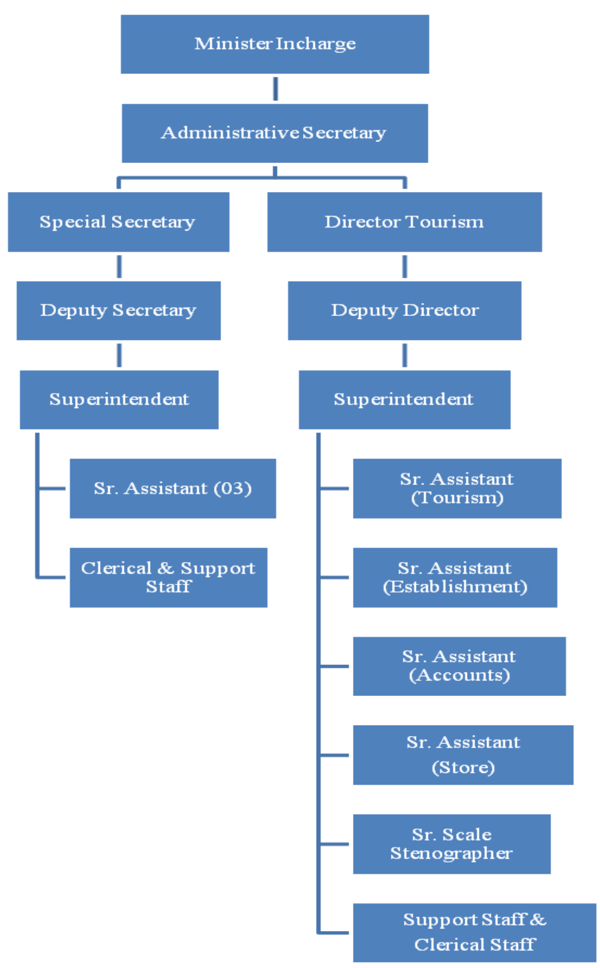

ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਸਟਾਫ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ : -

ਸਟਾਫ ਸਟ੍ਰੈਂਥ

ੳ) <u>ਹੈਡ ਕੁਆਟਰ ਵਿਖੇ ਰੈਗੂਲਰ ਸਟਾਫ</u>

ਹੈਡ ਕੁਆਟਰ ਦਾ ਸਟਾਫ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਦੇਖ -ਰੇਖ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਵਿਭਾਗ ਵੱਖ -ਵੱਖ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਕੰਮ ਜਿਹ ੜਾ ਕਿ ਐਕਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਏਜੰਸੀ ਪੰਜਾਬ ਹੈਰੀਟੇਜ਼ ਅਤੇ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਦਾ ਹੈ , ਨੂੰ ਮੋਨੀਟਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ , ਯਾਤਰਾ ਮੰਤ੍ਰਾਲਿਆ ਨਾਲ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅ) <u>**ਫੀਲਡ** ਸਟਾਫ **(ਰੈਗੂਲਰ)**</u>

ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਵਿਭਾਗ 14 ਟੂਰਿਸਟ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਮੌਜੂਦ ਹਨ: - (1) ਵਾਘਾ ਬਾਰਡਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, (2) ਰਾਜਾ ਸਾਂਸੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, (3) ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, (4) ਗੋਲਡਨ ਟੈਂਪਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, (5) ਨੰਗਲ, (6) ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, (7) ਰੋਪੜ, (8) ਲੁਧਿਆਣਾ, (9) ਬਠਿੰਡਾ, (10) ਪਠਾਨਕੋਟ, (11) ਪਟਿਆਲਾ, (12) ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, (13) ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, (14) ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਏਅਰਪੋਰਟ, ਮੋਹਾਲੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯਾਤਰੀ ਸੂਚਨਾ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਕੌਮੀ ਅਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ , ਇਸਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਸਾਹਿਤ ਵੀ ਮੁਫ਼ਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ. ਸੂਚਨਾ ਕੇਂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ , ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਮਾਹਰ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਊਟਸੋਰਸਿੰਗ ਏਜੰਸੀ ਰਾਹੀਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਟਾਫ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

ਹੈਡ ਕੁਆਟਰ ਅਤੇ ਫੀਲਡ ਸਟਾਫ ਦਾ ਚਾਰਟ

ੳ) <u>ਹੈਡ ਕੁਆਟਰ ਵਿਖੇ ਰੈਗੂਲਰ ਸਟਾਫ</u>

ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ	01
ਸੁਪਰਡੈਂਟ	01
ਸੀਨੀਅਰ ਸਕੇਲ ਸਟੈਨੋਗ੍ਰਾਫਰ	01
ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	04
ਸਟੈਨੋ ਟਾਈਪਿਸਟ	02
ਜੂਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ / ਕਲਰਕ	05
ਡਰਾਇਵਰ	01
ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਮਸ਼ੀਨ ਆਪਰੇਟਰ	01

ਸੇਵਾਦਾਰ	03
ਚੌਂਕੀਦਾਰ	01
ਸਵੀਪਰ	01

ਅ) **ਫੀਲਡ** ਸਟਾਫ **(ਰੈਗੂਲੇਰ)**

ਯਾਤਰਾ ਅਫਸਰ	**03**
ਗਾਈਡ-ਕਮ-ਕਲਰਕ	**02**
ਸੇਵਾਦਾਰ	**04**
ਚੌਕੀਦਾਰ	**02**
ਸਫਾਈ ਸੇਵਕ	**04**

ੲ) **ਆਉਟਸਟਿੰਗ ਸਟੇਫ (ਫੀਲਡ ਸਟਾਫ)**

ਯਾਤਰਾ ਅਫਸਰ	12
ਗਾਈਡ-ਕਮ-ਕਲਰਕ	**05**
ਸੇਵਾਦਾਰ	**07**
ਚੌਕੀਦਾਰ	**02**
ਸਫਾਈ ਸੇਵਕ	**01**

ਸ) ਸੰਗਠਨਾਤਮਕ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਦੀ ਤਾਕਤ ਵਿੱਚ ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਹੋਏ ਬਦਲਾਵ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲਤਾ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ।

ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਢਾਂਚੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ।

3) **ਵਿਜ਼ਨ, ਮਿਸ਼ਨ ਐਂਡ ਟੀੱਚੇ**

ੳ) ਵਿਜ਼ਨ (ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਬਦਲਾਓ ਦੇ ਉਦੇਸ਼)

ਇਸ ਪਾਲਿਸੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਅਗਲੇ **5** ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਸੈਰ-ਸਪਾਟੇ ਨੂੰ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਯਾਦਗਾਰ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਦੇਣਾ , ਟਿਕਾਊ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਅ) ਮਿਸ਼ਨ (ਪ੍ਰਾਪਤੀਯੋਗ ਕੰਮ):

ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਅਗਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸਾਲਾਨਾ ਯਾਤਰੂਆਂ ਦੇ ਆਗਮਣ **ਨੂੰ** 25 ਮੀਲੀਅਨ ਤੋਂ 50 ਮੀਲੀਅਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਨਵੇਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸੜਕਾਂ, ਪਾਰਕਿੰਗ ਸਥਾਨਾਂ, ਜਨਤਕ ਪਖਾਣਿਆ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ , ਟੂਰਿਸਟ ਡੈਸਟੀਨੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਖਾਣ ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ, ਢੁਕਵੇਂ ਉਤਪਾਦ ਵਿਕਾਸ, ਬਿਹਤਰ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਦੁਆਰਾ

ਸੈਰ ਸਪਾਟੇ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ, ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਵਿਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੈਕਟਰ ਨਾਲ ਭਾਈਵਾਲੀ ਬਣਾਉਣਾ, ਟ੍ਰੈਵਲ ਅਤੇ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਟ੍ਰੇਡ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਯੋਗ ਮਨੁੱਖੀ ਵਸੀਲਿਆਂ **ਦਾ** ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ, ਆਦਿ ਟੀਚੇ ਮਿੱਥੇ ਗਏ ਹਨ।

ੲ) ਟੀਚੇ (ਮਾਪਣਯੋਗ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਜਾਂ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੂਚਕ)

- ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ।
- ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ , ਕਰਾਫਟ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਆਵਾਸਯੋਗਤਾ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸਮਰੱਥਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ।
- ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ ਬੈੱਡ ਐਂਡ ਬ੍ਰੇਕਫਾਸਟ , ਫਾਰਮ ਸਟੈਅ ਅਤੇ ਟੈਂਟੇਡ ਹਾਊਸ ਵਰਗੀਆਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਇਕਾਈਆਂ ਜੋੜ ਕੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਨਾ।
- ਪ੍ਰੋਟੈਕਟਡ ਸਮਾਰਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ
- ਮੇਲਿਆਂ, ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਆਦਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨਾ।
- ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਗਮਾਂ, ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨਾ।
- ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਵਿਕਾਸ
- ਉਪਜ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਵਿਧਤਾ
- ਪੇਂਡੂ ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰਾ ਵਿਕਾਸ
- ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਸਹਿਭਾਗੀ ਸੈਕਟਰ
- ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਵਿਚਲੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਇੰਟਰਪ੍ਰਾਈਜੇਜ਼ ਨੂੰ ਮਦਦ ਕਰਨਾ
- ਟ੍ਰੈਵਲ ਟ੍ਰੇਡ ਨਾਲ ਜੁੜਨਾ
- ਮਨੋਰੰਜਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਕਾਸ

ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ / ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ

ੳ) ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਲਈ (ਇੱਕ ਸਾਲ)

- ਟ੍ਰੇਵਲ ਪ੍ਰਦਸ਼ਿਨੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਗਿਆ(ਘਰੈਲੂ ਅਤੇ ਅੰਤਰਾਸ਼ਸਟਰੀ)
- ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਵਿਕਾਸ
- ਤਿਉਹਾਰ ਅਤੇ ਮੇਲੇ ਮਨਾਉਣਾ
- ਹੁਨਰ ਸੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।
- ਫਾਰਮ ਟੂਰਿਜਮ, ਬੈੱਡ ਐਂਡ ਬ੍ਰੇਕਫਾਸਟ , ਟੈਂਟਡ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅਧੀਨ ਯੋਜਨਾਂ ਤਹਿਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ

ਅ) ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ (2 ਤੋਂ 5 ਸਾਲ)

- ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੈਰ ਸਪਾਟੇ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਪਾਲਿਸੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ।
- ਇਸ ਨੀਤੀ ਅਧੀਨ ਵਿਰਾਸਿਤੀ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਸੈਰ ਸਪਾਟੇ ਵਿਕਾਸ ਸਬੰਧੀ ਪਾਲਿਸੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਯਕੀਨੀ ਬਨਾਉਣਾ।
- ਵਿਰਾਸਤੀ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਈ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਬਾਰੇ।
- ਸਥਾਨਕ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਟੂਰਿਸਟ ਸਰਕਟਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਤੇ ਟੂਰ ਆਪਰੇਟਰਾਂ ਵਲੋਂ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨਾ।
- ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਟੂਰਿਸਟ ਪੁਲਿਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ।

ਸ) ਮੌਜੂਦਾ ਨੀਤੀਆਂ, ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ:

❖ <u>ਉਦੇਸ਼</u>

ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਰਸਤੇ ਰਾਹੀਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦੀ ਆਮਦ ਅਤੇ ਆਮਦਨੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ, ਦੁਹਰਾਓ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ , ਮੰਜ਼ਿਲ ਦੇ ਪਾਰ ਉੱਚ ਫੈਲਾਅ ਨਾਲ ਸਾਲ ਭਰ ਦੀ ਯਾਤਰਾ , ਘਰੇਲੂ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ , ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੈਰ-ਸਪਾਟੇ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨਾ. ਵਾਤਾਵਰਣ ਪੱਖੋਂ , ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਯਾਤਰੀਆਂ ਲਈ ਸਵਾਗਤਯੋਗ , ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮੰਜ਼ਿਲ ਵਜੋਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਿਤੀ , ਬ੍ਰਾਂਡ ਆਫ਼ ਸਟੇਟ ਦੇ ਅਕਸ ਨੂੰ ਵਧ ਉਣਾ, ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ , ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਸਥਾਨਕ ਤਜ਼ਰਬੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਨਾ, ਸਟੇਟ ਹੋਲਡਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਨੂੰ ਵਿਕਾ ਸ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ, ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਬਰਾਬਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ।

❖ <u>ਸਮੱਗਰੀ</u>

ਪਾਲਿਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸੈਰ ਸਪਾਟੇ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੱਖ ਸਮਗਰੀ :-

- ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਆਪਸੀ ਸਮਝ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਲਈ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ;
- ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਸੈਰ-ਸਪਾਟੇ ਦਾ ਇੱਕ ਵਾਹਨ ਵਜੋਂ ਯੋਗਦਾਨ;
- ਸੈਰ-ਸਪਾਟੇ ਇੱਕ ਸਸਟੈਨੇਬਲ ਵਿਕਾਸ ਵਜੋਂ ਸਾਧਨ ;
- ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ, ਮਨੁੱਖਜਾਤੀ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਉਪਯੋਗਕਰਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵਾਧੇ ਲਈ ਯੋਗਦਾਨ ;
- ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ, ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀਆਂ ਲਈ ਲਾਭਕਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀ;
- ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ, ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਸਟੇਕਹੋਲਡਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ;
- ਸੈਰ ਸਪਾਟੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ;
- ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦੇ ਘੁੰਮਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ;
- ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਉੱਦਮੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ; ਅਤੇ
- ਸਦਾ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸੈਰ ਸਪਾਟੇ ਦਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾ ਵਧੀਆਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਰਨਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੌਕਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬੜਾਵਾ ਮਿਲ ਸਕੇ ।

- ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਸੰਭਾਲ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਲਾਨੀ ਰੁਚੀ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਸਹੂਲਤਾਂ, ਆਖਰੀ ਮੀਲ ਨੂੰ ਜੋੜਦੀ ਸੜਕ।

❖ ਸਪੁਰਦਗੀ

ਰਾਜ ਦੀ ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਨੀਤੀ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪਿੱਲਰਾਂ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਨੀਤੀ ਦਾ ਫਰੇਮ ਵਰਕ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਲਚਕਦਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ : -

ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਕੌਂਸਲ (ਟੀਏਸੀ)

ਪੰਜਾਬ ਹੈਰੀਟੇਜ਼ ਅਤੇ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਵਲੋਂ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਕੌਂਸਲ ਬਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਸਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਾਲੇ ਵਿਭਾਗ ਮੰਤਰੀ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣਗੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਪਾਲਿਸੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਣ ਅਤੇ ਜਾਂਚ/ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਪਬਲਿਕ ਐਂਡ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੈਕਟਰ

ਰਾਜ ਵਿਚ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਬੰਧੀ ਲਾਭਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਨਿਜੀ ਖੇਤਰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਲਈ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਹਿਯੋਗੀ ਹੋਣਗੇ।

ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨੇ-ਪੱਧਰ ਦੇ ਇੰਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਟੂਰ ਆਪ੍ਰੇਟਰਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਣ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਜ਼ਰਬੇ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਇੱਕ ਰਣਨੀਤੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਅਣ-ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਸੰਭਾਵਨਾ

ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਐਂਡ ਹੈਰੀਟੇਜ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ (ਪੀਐਚਟੀਪੀਬੀ) ਦੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਕ ਯੂਨਿਟ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਆਰੰਭੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ , ਤਾਂ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਪਸੰਦ ਸਥਾਨਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਮੈਡੀਕਲ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ

ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱ ਡਾ ਉਪਰਾਲਾ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਸੈਕਟਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਵੈਲਨੇਸ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰ. 05/11/2018 - 2TC / 1500381 ਮਿਤੀ 12.6.2019 ਰਾਹੀਂ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਸੰਚਾਲਨ, ਕਾਰਜਸ਼ੀਲਤਾ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਆਦਿ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਪੀਐਚਟੀਪੀਬੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਫਿਲਮ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰੋਡੈਕਸ਼ਨ ਕੇਂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ, ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰੋਡੈਕਸ਼ਨ ਸਮੂਹਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਾਨਤਾ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਲੋੜੀਂਦੀ ਵਿਧੀ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਵਿਭਾਗ ਫਿਲਮ ਵਲੋਂ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਅਤੇ ਹੈਰੀਟੇਜ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਨੀਤੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਹਿਊਮਨ ਰਿਸੋਰਸਜ਼ ਅਤੇ ਸਕਿੱਲ ਡਿਵੈਲਮੈਂਟ

ਪੰਜਾਬ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਵਲੋਂ 5-ਸਿਤਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਕੇ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਫੋਕਸ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ

ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੀ.ਆਈ.ਡੀ.ਬੀ. ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਵੇਸ਼ ਫੋਰਮਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰੇਗਾ।

ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ

ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨਲ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਪਬਲਿਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ ਵਧੀਆ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਐਕਸ਼ਨ ਪਲਾਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਪੀਐਚਟੀਪੀਬੀ ਦੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਵਿੰਗ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਰਕਟ ਟੂਰਿੰਗ

ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਧੀਆ ਅਤੇ ਵਿਭਿੰਨ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਉਤਪਾਦਾਂ ਮੁਹੱਈਆਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ, ਪੰਜਾਬ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਦੀ ਵਲੋਂ ਆਕਰਸ਼ਕ ਪੈਕੇਜਾਂ ਨਾਲ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਰਕਟ ਟੂਰਿੰਗ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਥੀਮੈਟਿਕ ਸਰਕਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਰਕਿਟ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ ਟੂਰਿਸਟ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਥੀਮ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਹ) ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਲ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਟੀਚੇ / ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ , ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਕੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ / ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸਾਲਾਨਾ ਟੀਚਿਆਂ ਅਤੇ ਰੁਝਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ. ਜਿਲਾ, ਬਲਾਕ, ਕਸਬਾ ਅਤੇ ਪਿੰਡ):

ਲੜੀ ਨੰ:	ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ / ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ	ਚਾਲੂ ਸਾਲ (ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ) 2019-20		ਪਿਛਲਾ ਸਾਲ (ਵਿੱਤ ਸਾਲ -1) 2018-19		ਦੂਜਾ ਪਿਛਲਾ ਸਾਲ (ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ-2) 2017-18	
		ਟਾਰਗੈਟ	ਪ੍ਰਫਾਰਮੈਂਸ	ਟਾਰਗੈਟ	ਪ੍ਰਫਾਰਮੈਂਸ	ਟਾਰਗੈਟ	ਪ੍ਰਫਾਰਮੈਂਸ
1	ਘਰੇਲੂ ਟਰੈਵਲ ਪਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ, (ਟੀ.ਟੀ.ਐਮ, ਆਈਆਈਟੀਐਮ, ਐਸਏਟੀਟੀਈ, ਐਫ.ਆਈ.ਸੀ.ਸੀ.ਆਈ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਤ ਜੀਆਈਟੀਬੀ ,	7 ਟ੍ਰੈਵਲ ਪਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ	ਘਰੇਲੂ ਵਪਾਰ ਮੇਲੇ- ਪਾਰਵਸੀ ਭਾਰਤ ਦਿਵਸ, ਵਾਰਾਣਸੀ, 21-23, ਜਨਵਰੀ, 2019, ਸੈੱਟ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 16-18, ਜਨਵਰੀ, 2019, ਬੀਐਲਟੀਐਮ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 18-19, ਜਨਵਰੀ,	7 ਟ੍ਰੈਵਲ ਪਰਦਰਸ਼ਨੀ ਆਂ	ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਆਯੋਜਿਤ **7** ਤੋਂ ਵੱਧ ਯਾਤਰਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਸਾਲ 2018-19 ਦੌਰਾਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ	7 ਟ੍ਰੈਵਲ ਪਰਦਰਸ਼ਨੀ ਆਂ	7 ਟ੍ਰੈਵਲ ਪਰਦਰਸ਼ਨੀ ਆਂ

	ਬੀਆਈਟੀਬੀ ਆਈਟੀਬੀ ਬਰਲਿਨ ਦਾ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਦਿਵਸ		2019, ਟੀਟੀਐਫ- ਓਟੀਐਮ, ਮੁੰਬਈ, 23-25, ਜਨਵਰੀ, 2019, ਟੀਟੀਐਫ- ਬੰਗਲੌਰ, 15-17, ਫਰਵਰੀ, 2019, ਆਈਆਈਟੀਐਮ ਕੋਲਕਾਤਾ, 23-25, ਫਰਵਰੀ, 2019 ਜੀਆਈਟੀਬੀ-ਜੈਪੁਰ, 28-30, ਅਪ੍ਰੈਲ, 2019 ਆਈਆਈਟੀਐਮ ਚੇਨਈ, 07-09, ਅਗਸਤ 2019 , ਏਬੀਪੀ ਟੂਰਿਸਟ ਸਪੋਟ ਕੋਲਕਾਤਾ, 28-30, ਜੂਨ, 2019 ਟੀਟੀਐਫ ਹੈਦਰਾਬਾਦ, 05-06, ਜੁਲਾਈ, 2019 ਟੀਟੀਐਫ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ 30 ਅਗਸਤ -2 ਸਤੰਬਰ 2019, ਆਈਟੀਐਮ - 2017 ਫੈਥ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 23-25, ਸਤੰਬਰ, 2019, ਆਈਟੀਐਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 13-15 ਸਤੰਬਰ, 2019, ਸੈੱਟ -8-10 ਜਨਵਰੀ 2020, ਆਈਆਈਟੀਐਮ ਕੋਚੀ -23-25 ਜਨਵਰੀ 2020, ਟੀਟੀਐਫ ਓਟੀਐਮ 2-4 ਫਰਵਰੀ 2020.		10 ਈਵੇਂਟਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਸ.ਏ.ਟੀ.ਟੀ.ਈ , ਬੀ.ਐਲ.ਟੀ.ਐਮ, ਟੀ.ਟੀ.ਐਫ ਓ.ਟੀ.ਐਮ, ਟੀ.ਟੀ.ਐਫ ਬੰਗਲੌਰ, ਆਈ.ਆਈ.ਟੀ.ਐਮ ਕੋਲਕਾਤਾ, ਆਈ.ਏ.ਟੀ.ਓ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ, ਪ੍ਰਯਾਟਨ ਪਾਰਵ 2018, ਜੀ.ਆਈ.ਟੀ.ਬੀ ਜੈਪੁਰ, ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਧਿਸ਼ਟ ਕਾਨਕਲੇਵ ਅਤੇ ਐਫ.ਆਈ.ਸੀ.ਸੀ.ਆਈ।		
2	ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ **ਦੇ** ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਟ੍ਰੈਵਲ ਐਗਜੀਬੀਸ਼ਨ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ, ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ। (ਵਰਲਡ ਟ੍ਰੈਵਲ ਮਾਰਟ ਲੰਡਨ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯਾਤਰਾ ਬੋਰੇਸ ਬਰਲਿਨ)	2 ਟ੍ਰੈਵਲ ਪਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ	ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰ ਮੇਲੇ- ਆਈ ਟੀ ਬੀ ਬਰਲਿਨ-06-10 ਮਾਰਚ 2019, ਡਬਲਯੂ ਟੀ ਐਮ ਲੰਡਨ-4-6 ਨਵੰਬਰ 2019, ਰੋਡ ਸ਼ੋਅਜ਼ 17-19 ਸਤੰਬਰ 2019 ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਅਤੇ ਯੂਕੇ	2 ਟ੍ਰੈਵਲ ਪਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ	2018-2019 ਵਿਚ ਦੋ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਡਬਲਯੂ ਟ੍ਰੈਵਲ ਮਾਰਟ ਲੰਡਨ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨ ਟ੍ਰੇਡ ਬੋਰਸ ਬਰਲਿਨ	2 ਟ੍ਰੈਵਲ ਪਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ	2 ਟ੍ਰੈਵਲ ਪਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ
3	ਟੂਰ ਆਪਰੇਟਰਾਂ, ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਬਲੌਗਰਸ ਲਈ ਫੈਮ ਟੂਰ • ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਲਈ ਫੈਮ ਯਾਤਰਾ.	2 ਫੈਮ ਟੂਰ	ਹੋਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ- ਭਾਰਤੀ, ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ Tourਫ ਟੂਰ ਆਪਰੇਟਰਜ਼	2 ਫੈਮ ਟੂਰ	• ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਤਿੰਨ ਫੈਮ ਟ੍ਰਿਪ ਕੀਤੇ ਗਏ 1. ਐਡੀਟੀਓਆਈ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ 29 ਜੂਨ ਤੋਂ 1 ਜੁਲਾਈ	2 ਫੈਮ ਟੂਰ	2 ਫੈਮ ਟੂਰ

	• ਘਰੇਲੂ ਟੂਰ ਓਪਰੇਟਰ ਟਰੈਵਲ ਏਜੰਟ ਲਈ / ਫੈਮ ਟਰਿਪ • ਬਲਾਗਰਜ਼ /ਯਾਤਰਾ ਲੇਖਕਾਂ ਲਈ ਫੈਮ ਟਰਿਪ		(ਆਈ.ਏ.ਟੀ.ਓ.) ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ, ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ ਵਿਚ 2018 ਅਤੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿਚ ਸਤੰਬਰ, 2019 ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਗਿਆ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਅਤੇ ਟੀਏਏਆਈ ਓਪਰੇਟਰਜ਼- ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 16 ਅਗਸਤ 2019 ਨੂੰ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ, ਨਵੀਂ ਦਿਲੀ ਵਿਖੇ 2-6 ਅਕਤੂਬਰ 2019 ਤੋਂ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਪਰਵ ਅਤੇ ਨਵੰਬਰ 2019 ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਭਾਰਤ ਪਰਵ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ, ਵਿਚਕਾਰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ 14-27 ਨਵੰਬਰ 2019, ਦਸੰਬਰ 2018 ਅਤੇ 2019 ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਪਿਟੈਕਸ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲਿਆ, ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ 550 ਵੀਂ ਜਨਮ ਦਿਵਸ ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ, ਅਕਤੂਬਰ 2019 ਵਿਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਸੁਖਨਾ ਝੀਲ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਬੱਸ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ, ਸੰਗਰੂਰ ਬਸੰਤ ਜਨਵਰੀ 2020 ਵਿਚ ਮੇਲਾ ਅਤੇ ਮਾਰਚ 2020 ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਹੋਲਾ ਮੁਹੱਲਾ ਫੈਸਟੀਵਲ, 23 ਨਵੰਬਰ 2019 ਨੂੰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਲੇਖਕਾਂ		2018 ਤੱਕ । 2. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟੂਅਰ ਓਪਰੇਟਰਾਂ ਲਈ 19-20 ਸਤੰਬਰ 2018 ਨੂੰ ਆਈਜੀਟੀਐਮ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ. 3. ਸਤੰਬਰ 2018 ਵਿਚ ਏਅਰ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਫੈਮ ਟਰਿੱਪ		

			ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ, 18-21 ਅਪ੍ਰੈਲ 2019 ਨੂੰ ਫਾਜ਼ਿਕਾ ਹੈਰੀਟੇਜ ਫੈਸਟੀਵਲ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ , ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਪੰਜਾਬ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਸੰਮੇਲਨ 2019 ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ.				
4	ਵਾਈਲਡ ਲਾਈਫ ਚਿੜੀਆ ਘਰ ਵਿਖੇ ਈਕੋ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਦਾ ਵਿਕਾਸ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ
5	ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਹਾਈਵੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲ**ਤਾਂ** ਵਿਕਾਸ ਲੌਟ **1-** ਆਮ ਖਾਸ ਬਾਗ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ
6	ਰੋਪੜ ਅਤੇ ਹਰੀਕੇ ਵੈਟਲੈਂਡਜ਼ (ਸਿਵਲ ਵਰਕਸ) ਵਿਖੇ ਈਕੋ-ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਵਿਕਾਸ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ
7	ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਰਾਸਤ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ (ਕਿਲ੍ਹਾ ਮੁਬਾਰਕ)	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ
8	ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸਿੱਖ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਂਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀਆਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ
9	ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਕਿਲੇ ਦੀ ਕੰਜਰਵੇਸ਼ਨ ਲਾਟ-1, ਬਿਲਡਿੰਗਾਂ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ
10	ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਕਿਲੇ ਦੀ ਕੰਜਰਵੇਸ਼ਨ, ਲਾਟ-2 ਸਟ੍ਰਕਚਰ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ
11	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਟਾਉਨ ਹਾਲ, ਰਾਮਬਾਗ ਗੇਟ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਇਮਾਰਤਾਂ ਸਮੇਤ ਹੈਰੀਟੇਜ਼ ਵਾਕ ਦੀ ਕੰਜਰਵੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਰਤੋਂ - ਟਾਊਨ ਹਾਲ ਦੀ ਕੰਜਰਵੇਸ਼ਨ ਦਾ ਕੰਮ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ
12	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਟਾਉਨ ਹਾਲ, ਰਾਮਬਾਗ ਗੇਟ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਇਮਾਰਤਾਂ ਸਮੇਤ ਹੈਰੀਟੇਜ਼ ਵਾਕ ਦੀ ਕੰਜਰਵੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਰਤੋਂ - ਰਾਮਬਾਗ ਪੈਲੇਸ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ

	ਦੀ ਮੁੜ ਵਰਤੋਂ						
13	ਕਪੂਰਥਲਾ ਵਿਖੇ ਉਪਨਿਵੇਸ਼ੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਰਤੋਂ - ਦਰਬਾਰ ਹਾਲ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ
14	ਕਪੂਰਥਲਾ ਵਿਖੇ ਉਪਨਿਵੇਸ਼ੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਰਤੋਂ - ਗੋਲ ਕੋਠੀ, ਗੁਲਾਬੀ ਕੋਠੀ ਅਤੇ ਬੱਗੀ ਖਾਨਾ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ
15	ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਟੂਰਿਜਮ ਸੈਂਟਰ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਲਾਟ-1 : ਰੋਪੜ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਆਰਕਾਈਵ ਬਿੰਲਡਿੰਗ ਸੈਕਟਰ 38)	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ
16	ਸਟੇਟ ਲੈਵਲ ਆਰਟ ਐਂਡ ਕਰਾਫਟ ਰਿਸੋਰਸ ਸੈਂਟਰ ਲੋਟ 2: ਸੰਗਰੂਰ ਕੋਠੀ ਵਿਖੇ ਕਰਾਫਟ ਰੀਸੋਰਸ ਸੈਂਟਰ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ
17	ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਹਾਈਵੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਵਿਜ਼ਟਰ ਸਹੂਲਤ ਵਿਕਾਸ - ਆਮ ਖਾਸ ਬਾਗ ਅਤੇ ਬਾਰਾਦਰੀ ਗੌਂਡਵਿੰਡ ਅਤੇ ਕੋਸ਼ਮਿਨਾਰ ਦੀ ਮੁੜ ਵਰਤੋਂ ਲਾਟ-1 : ਮੌਲਸਾਰੀ ਵਿਖੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਬਾਗ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕੇਂਦਰ, ਟੀ.ਆਈ.ਸੀ. ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਫਟ ਸਰੋਤ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸੁਯੋਗ ਵਰਤੋਂ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ
18	ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਸ਼ਾਹੀ ਸਮਾਧਾਂ, ਹੈਰੀਟੇਜ ਵਾਕ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਨੀ ਡਿਓਰੀ ਦੀ ਕੰਜਰਵੇਸ਼ਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ
19	ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਮਹਿੰਦਰਾ ਕੋਠੀ ਅਤੇ ਪਾਰਕਿੰਗ / ਈਕੋ ਕੈਬ ਪਾਰਕਿੰਗ ਦੀ ਕੰਜਰਵੇਸ਼ਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ
20	ਸਿੱਖ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਅਤੇ ਇੰਨਫ੍ਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਸਬੰਧੀ ਸੁਵਿਧਾਵਾ- 4 ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਇੰਟਰਪ੍ਰੀਟੇਸ਼ਨ ਕੇਂਦਰ- ਲਾਟ-1 ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਇੰਟਰਪ੍ਰੀਟੇਸ਼ਨ ਕੇਂਦਰ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ
21	ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ

	ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਸੁਵਿਧਾਵਾ- 4 ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਇੰਟਰਪ੍ਰੀਟੇਸ਼ਨ ਕੇਂਦਰ - ਲਾਟ- 2 ਵੱਡਾ ਘੱਲੂਘਾਰਾ ਵਿਖੇ ਇੰਟਰਪ੍ਰੀਟੇਸ਼ਨ ਕੇਂਦਰ						
22	ਸਿੱਖ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਅਤੇ ਇੰਨਫ੍ਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਸਬੰਧੀ ਸੁਵਿਧਾਵਾ- 4 ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਇੰਟਰਪ੍ਰੀਟੇਸ਼ਨ ਕੇਂਦਰ - ਲਾਟ- 3 ਛੋਟਾ ਘੱਲੂਘਾਰਾ ਵਿਖੇ ਇੰਟਰਪ੍ਰੀਟੇਸ਼ਨ ਕੇਂਦਰ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ
23	ਸਿੱਖ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਅਤੇ ਇੰਨਫ੍ਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਸਬੰਧੀ ਸੁਵਿਧਾਵਾ- 4 ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਇੰਟਰਪ੍ਰੀਟੇਸ਼ਨ ਕੇਂਦਰ - ਲਾਟ-4 , ਐਮ.ਐਰ.ਐਸ ਟ੍ਰਿਟੀ ਰੋਪੜ ਵਿਖੇ ਇੰਟਰਪ੍ਰੀਟੇਸ਼ਨ ਕੇਂਦਰ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ
24	ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਹਾਈਵੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਵਿਜ਼ਟਰ ਸਹੂਲਤ ਵਿਕਾਸ - ਲਾਟ -2 ਤਰਨਤਾਰਨ ਵਿਖੇ ਬਾਰਾਦਰੀ ਅਤੇ ਕੋਸ਼ਮਿਨਾਰ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ
25	ਪੱਛਮੀ ਸਰਕਟ (ਕੇਸ਼ੋਪੁਰ ਵੈੱਟਲੈਂਡ) ਵਿੱਚ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦੀ ਸੜਕ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ
26	ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ, ਟੋਆਇਟ ਬਲਾਕ, ਬਾਹਰੀ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਮੈਗਨੋਲਿਆ ਟੂਰਿਸਟ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਦੁਕਾਨ, ਜੀ.ਟੀ. ਰੋਡ, ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ
27	ਜੀ.ਟੀ. ਰੋਡ ਸਰਹਿੰਦ (ਫੇਜ-II) ਸਪੈਸ਼ਲ ਰਿਪੇਅਰ ਅਤੇ ਰੈਨੋਵੇਸ਼ਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ
28	ਕੇਂਦਰੀ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਹੋਸਪਿਟੈਲਿਟੀ ਕੋਰਸਾਂ ਅਤੇ ਏ.ਡੀ.ਬੀ ਅਧੀਨ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਪੈਸਿਟੀ ਬਿਲਡਿੰਗ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦੇਣਾ	500 ਬੱਚਿਆ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ	1486 ਬੱਚਿਆ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ	500 ਬੱਚਿਆ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ	335 ਬੱਚਿਆ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ।	500 ਬੱਚਿਆ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ	450 ਬੱਚਿਆ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ।
29	ਤਿਉਹਾਰ ਅਤੇ ਮੇਲੇ/ਇਵੈਂਟ ਮਨਾਉਣ ਬਾਰੇ।(ਪੇਂਡੂ ਖੇਡ ਮੇਲਾ ਕਿਲਾ ਰਾਏ ਪੁਰ, ਹਰੀਵੱਲਭ ਸੰਗੀਤ	5 ਮੇਲੇ ਤੇ ਤਿਉਹਾਰ ਐਕਜੀਕਿਊਟਿੰਗ ਏਜੰਸੀ ਪੰਜਾਬ ਹੈਰੀਟੇਜ	1 ਮੇਲੇ ਤੇ ਤਿਉਹਾਰ	5 ਮੇਲੇ ਤੇ ਤਿਉਹਾਰ ਐਕਜੀਕਿਊਟਿੰਗ ਏਜੰਸੀ ਪੰਜਾਬ	3 ਮੇਲੇ ਤੇ ਤਿਉਹਾਰ	5 ਮੇਲੇ ਤੇ ਤਿਉਹਾਰ ਐਕਜੀਕਿਊਟਿੰਗ ਏਜੰਸੀ ਪੰਜਾਬ	2 ਮੇਲੇ ਤੇ ਤਿਉਹਾਰ

	ਸੰਮੇਲਨ ਜਲੰਧਰ, ਸੂਫੀ ਮੇਲਾ, ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਆਗਮਨ ਪੂਰਵ ਅਤੇ ਹੋਲਾ ਮੋਹੱਲਾ।	ਅਤੇ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਪਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਆਯੋਜਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।		ਹੈਰੀਟੇਜ਼ ਅਤੇ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਪਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਆਯੋਜਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।		ਹੈਰੀਟੇਜ਼ ਅਤੇ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਪਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਆਯੋਜਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।	
30	ਫਾਰਮ ਟੂਰੀਜ਼ਮ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਰੂਰਲ ਟੂਰਜ਼ਿਮ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਬਾਰੇ।	ਨਵੀਂਆਂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।	17 ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੀਆਂ	ਨਵੀਂਆਂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।	7 ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੀਆਂ	ਨਵੀਂਆਂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।	8 ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੀਆਂ
31	ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਬੈੱਡ ਐਂਡ ਬ੍ਰੇਕਫਾਸਟ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕਰਨਾ।	ਨਵੀਂਆਂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।	16 ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੀਆਂ	ਨਵੀਂਆਂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।	2 ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੀਆਂ	ਨਵੀਂਆਂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।	16ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੀਆਂ
32	ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਟੈਂਨਟਡ ਅਕੋਮੋਡੇਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕਰਨਾ।	ਨਵੀਂਆਂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।	2 ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੀਆਂ	ਨਵੀਂਆਂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।	02 ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੀਆਂ	ਨਵੀਂਆਂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।	2 ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੀਆਂ
33	ਜੈਪੁਰ ਵਿਖੇ ਰਾਜ ਸਰਾਏ ਹੋਲੀਡੇਅ ਇੰਨ, ਸਿਕਰ ਰੋਡ ਦੀ ਰਿਪੇਅਰ ਅਤੇ ਰੈਨੋਵੇਸ਼ਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ
34	ਕੰਨਜੰਰਵੇਸ਼ਨ ਆਫ ਮੋਤੀ ਮਹਿਲ ਕਿਲ੍ਹਾ ਮੁਬਾਰਕ ਵਿਖੇ।	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	------	------	------	------
35	ਇੰਮਪਿਰਿਅਲ ਹਾਈਵੇ ਹੈਰੀਟੇਜ਼ ਕੰਨਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਿਜ਼ਿਟਰ ਫੈਸਿਲਿਟੀ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਇਸਟਰਨ ਸਰਕਟ-ਆਮ ਖਾਸ ਬਾਗ ਅਤੇ ਆਖਿਰ ਤਕ ਜੋੜ ਦੀ ਸੜਕ ਦਾ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਕੰਮ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	------	------	------	------
36	ਬੈਲੰਸ ਕੰਨਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਕੰਮ ਰਨਬਸ ਕਿਲ੍ਹਾ ਮੁਬਾਰਕ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ।	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	------	------	------	------
37	ਜੀ.ਜੀ.ਐਫ ਕੰਨਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦਾ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਕੰਮ।	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	------	------	------	------
38	ਹੈਰੀਟੇਜ਼ ਕੰਨਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਡਿਵੈਲਮੈਂਟ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜਿਲ੍ਹਾ ਵਿਖੇ।	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	------	------	------	------
39	ਕੰਨਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਇਮਾਰਤ, ਹੈਰੀਟੇਜ਼ ਵਾਲਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ।	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	------	------	------	------
40	ਜੀ.ਜੀ.ਐਫ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਕੰਮ।	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	------	------	------	------
41	ਅਡੈਪਟਿਵ ਰਿਯੂਜ਼ ਆਫ ਟਾਊਨ ਹਾਲ ਇੰਨ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	------	------	------	------

	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ।	ਜਾਵੇਗਾ					
42	ਬਿਊਟਿਫਿਕੇਸ਼ਲ ਕੰਮ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਦਿਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	------	------	------	------
43	ਫੈਕੇਡ ਵਿਕਸਿਤ ਕਮ ਆਨ 3 ਹੈਰੀਟੇਜ਼ ਵਾਲਕ ਇਸਟ੍ਰਿਟ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਹਾਲ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਖੇ।	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	------	------	------	------
44	ਫੈਕੇਡ ਇੰਪਰੂਪਮੇਂਅ ਕੰਮ ਆਨ 3 ਹੈਰੀਟੇਜ਼ ਵਾਲਕ ਇਸਟ੍ਰਿਟ ਇੰਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਰਾਮਸਰ ਅਤੇ ਕਤਰਾ ਆਲੂਵਾਲਿਆ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	------	------	------	------
45	ਦਰਬਾਰ ਹਾਲ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਕੰਮ।	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	------	------	------	------
46	ਅਡੈਪਟਿਵ ਰਿਯੂਜ਼ ਆਫ ਮੋਹਿੰਦਾ ਕੋਠੀ, ਪਟਿਆਲਾ।	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	------	------	------	------
47	ਇਸਟੈਬਿਲਿਸਮੈਂਟ ਆਫ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਫੈਸਿਲਿਟੀ ਅਤੇ ਇੰਨ ਫਰਾਸਰਕਚਰ ਸੋਕੇਸ਼ਿੰਗ ਆਫ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰ – ਨਵੀ ਤਕਨਿਕੀ ਮਲਟਿਮਿਡੀਆ ਕੰਮ ਚਮਕੋਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ।	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	------	------	------	------
48	ਫਿਕੇਡ ਲਾਇਟਨਿੰਗ ਆਫ ਸਿਸ਼ ਮਹਿਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਮਾਰਤ, ਪਟਿਆਲਾ	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	------	------	------	------
49	ਫਿਕੇਡ ਲਾਇਟਨਿੰਗ ਹਾਲ ਅਤੇ ਐਡਜੂਆਇਨਿੰਗ ਇਮਾਰਤ ਕਿਲ੍ਹਾ ਮੁਬਾਰਕ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ।	ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ	ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ	------	------	------	------

ਸਵਦੇਸ਼ ਦਰਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ :

ਸਰਕਾਰ ਭਾਰਤ, ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਮੰਤਰਾਲਿਆ ਵਲੋਂ ਉੱਚ ਯਾਤਰਾ ਮੁੱਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਥੀਮ ਅਧਾਰਤ ਟੂਰਿਸਟ ਸਰਕਿਟ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮੰਤਵ ਨਾਲ ਸਵਦੇਸ਼ ਦਰਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਭਾਰਤ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਮੰਤਰਾ ਲਿਆ ਨੇ ਸਵਦੇਸ਼ ਦਰਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਰਕਮ 91.55 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 8 ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਰਥਾਤ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ- , ਫਤਿਹਗੜ ਸਾਹਿਬ, ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਖਟਕੜ ਕਲਾਂ, ਕਲਾਨੌਰ ਅਤੇ ਪਟਿਆਲੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਮੰਤਰਾ ਲਿਆ ਵਲੋਂ ਰਕਮ 18.00 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਪੰਜਾਬ ਹੈਰੀਟੇਜ ਅਤੇ ਟੂਰਜਿਮ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਰਲੀਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਅਨੁਲੱਗ-ਏ ਅਨਸਾਰ ਹੈ।

4. **ਸੰਸਥਾਗਤ ਸਵੋਟ ਐਨਾਲਿਸਿਸ**

- **ਸਮਰੱਥਾ**

ੳ) ਪੈਂਡੂ ਇਲਾਕਿਆ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੁਹੱਇਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਕਈ ਸਕੀਮਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫਾਰਮ ਟੂਰਿਜ਼ਮ,ਬੈੱਡ ਐਂਡ ਬ੍ਰੇਕਫਾਸਟ, ਟੈਂਟਡ ਆਕੋਮਡੇਸ਼ਨ ਆਦਿ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਅ) ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੈਲਫ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਲੋਂ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਪੈਸਿਟੀ ਬਿਲਡਿੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਜਿਵੇ ਕਿ ਫੁਲਕਾਰੀ, ਵਾਟਰ ਹਾਈਕੁੰਥ ਪ੍ਰੋਡਕਟ ਬਨਾਉਣਾ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਅਤੇ ਕਪੇਸਿਟੀ ਬਿਲਡਿੰਗ ਲਈ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ੲ) ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਵਿਚ ਵਿਭਿੰਨ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਦੀ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਹੋਣਾ ।

- **ਕਮੀਆਂ**

ੳ) ਰਾਜ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤੇ ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਦੇਸੀ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਪੱਖੋਂ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਫੰਡਜ਼ ਰਲੀਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਅ) ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਯਾਤਰੂਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਨਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮੁਹੱਇਆ ਕਰਵਾਉਣਾ ।

- **ਮੌਕੇ**

ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਦੀ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਅਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ/ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ :-

ੳ) ਆਈ.ਡੀ.ਆਈ.ਪੀ.ਟੀ. ਨਾਮ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਰਾਸਤੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਮਰੱਥਾ ਵਧਾਉਣ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ।

ਅ) ਖੇਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੈਰੀਟੇਜ ਫੈਸਟੀਵਲ ਦੀ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਾਲ 2019-20 ਦੌਰਾਨ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ 550 ਵੀਂ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮਨਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ।

- **ਥਰੈਟਸ**

ਸੈਰ ਸਪਾਟੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ (Strength) ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ।

ੳ) **ਸੰਗਠਨ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਲਈ ਸਰਵੇਖਣਾਂ , ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ/ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਡਾਟਾ**

ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿਚ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਏ। ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟੂਰਿਸਟ ਡੈਸਟੀਨੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਕੇਂਦਰ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ

ਸੈਰ ਸਪਾਟੇ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੈ ਇਹ ਤੱਥ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਵਿੱਚ ਯਾਤਰੂਆਂ ਦੀ ਆਮਦ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅੰਕੜੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ: -

ਸਾਲ	ਘਰੇਲੂ ਸੈਲਾਨੀ ਵਿਜਟ	ਬਾਹਰੀ ਸੈਲਾਨੀ ਵਿਜਟ	ਕੁੱਲ ਸੈਲਾਨੀ ਵਿਜਟ
2014	24271302	255449	24526751
2015	25796361	242367	26038728
2016	38703325	659736	39363061
2017	40293352	1108635	41401987
2018	44595061	1200969	45796030
2019	4,73,85,387	11,01,343	4,84,86,730

ਦੇਸੀ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸੀ ਯਾਤਰੂਆਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟੂਰਿਸਟ ਇੰਨਫਾਰਮੇਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਖੋਲੇ ਗਏ ਹਨ।

ਅ) **ਦੱਸੋ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਸੰਗਠਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਡਾਟਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਅਤੇ ਨੀਤੀਗਤ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।**

ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਸਕੀਮਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੀਂ ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਨੀਤੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ 50:50 ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮੇਂ-ਸਿਰ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

5. **4- ਸਾਲਾ ਸਟ੍ਰੈਜਿਟਿਕ ਐਕਸ਼ਨ ਪਲਾਨ (2019-23)/ਐਨੁਅਲ ਪਲਾਨ (2019-20) ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਜ**

ੳ) ਸਥਿਰ ਵਿਕਾਸ ਟੀਚੇ, ਟੀਚਿਆਂ, ਟੀਚਿਆਂ ਅਤੇ ਸੂਚਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਨੁਲੱਗ-1 ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

ਅ) ਯੋਜਨਾਵਾਂ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਤੇ ਇੰਡੀਗੇਟਰਜ਼ ਅਨੁਲੱਗ-2 ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ।

ੲ) ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਫਾਰਮੈਂਸ ਅਨੁਲੱਗ-3 ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

6. **ਕੋਈ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਜੋ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ (5) (ੳ) ਅਤੇ (ਅ) ਦੇ ਉੱਪਰ (ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ, ਗੁਣਵਤਾ ਪ੍ਰਮਾਣਕਤਾ , ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ, ਪ੍ਰਸਤੁਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ)**

1. 19 ਜਨਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਬਿਜਨਸ ਲਗਜ਼ਰੀ ਟ੍ਰੈਵਲ ਮਾਰਟ ਵਿਖੇ "ਸਾਡੇ ਸਟਾਲ ਲਈ ਸਰਬੋਤਮ ਸਜਾਵਟ ਪੁਰਸਕਾਰ" ਵਜੋਂ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

2. 17 ਫਰਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਟ੍ਰੈਵਲ ਟਰੇਡ ਫੇਅਰ ਬੰਗਲੌਰ ਵਿਖੇ "ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਸੇਸ ਮਨੋਰੰਜਨ ਉਤਪਾਦ" ਵਜੋਂ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

3. 23 ਫਰਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਇੰਡੀਆ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਟ ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿਖੇ "ਸਰਬੋਤਮ ਵਿਰਾਸਤ ਮੰਜ਼ਿਲ" ਵਜੋਂ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । 25 ਫਰਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਇੰਡੀਆ ਟੂਡੇ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਐਵਾਰਡਜ਼ ਦੁਆਰਾ "ਆਤਮਿਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੰਦਰ" ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

4. 11 ਅਕਤੂਬਰ 2019 ਨੂੰ ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਵਿਖੇ VI- ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਕਨਕਲੇਵ ਅਤੇ ਟ੍ਰੈਵਲ ਅਵਾਰਡਜ ਵਿਖੇ "ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੇਖੇ ਗਏ ਸਥਾਨ ਵਜੋਂ" ਗੋਲਡਨ ਟੈਂਪਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

5. 15 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ 15 ਵੀਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ ਅਤੇ ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸਮਾਗਮ 2019 ਨੂੰ "ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੇਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ ਵਜੋਂ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੰਦਰ " ਵਜੋਂ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

6. 15 ਦਸੰਬਰ 2019 ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਟਰੈਵਲ ਲੇਜਰ ਦੁਆਰਾ "ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਰਬੋਤਮ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮੰਜ਼ਿਲ" ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

7. **ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕੀ ਪ੍ਰਫਾਰਮੈਂਸ ਪੈਰਾਮੀਟਰ (ਕੇ.ਪੀ.ਪੀ.)**

ਕੀ ਪ੍ਰਫਾਰਮੈਂਸ ਪੈਰਾਮੀਟਰ (ਕੇ.ਪੀ.ਪੀ) ਅਨੁਲੱਗ- 4 ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

8. **ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਪੈਂਡਿੰਗ ਆਡਿਟ ਪੈਰਿਆਂ ਨੂੰ ਡਿਸਪੋਜ਼ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰੋਗਰੈਸ :-**

	ਸੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪੈਂਡਿੰਗ	ਪ੍ਰਾਪਤ	ਡਿਸਪੋਜ਼	ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਪੈਂਡਿੰਗ ਪੈਰੇ
ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਵਿਭਾਗ	2	6	-	8
ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਵਿਭਾਗ	5	9	2	12
ਪੰਜਾਬ ਹੈਰੀਟੇਜ ਅਤੇ ਟੂਰਿਜਮ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ	22	-	-	22
ਪੰਜਾਬ ਹੈਰੀਟੇਜ ਅਤੇ ਟੂਰਿਜਮ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ (ਆਈ.ਡੀ.ਆਈ.ਪੀ.ਟੀ)	16	-	11	5

9. ਅੰਤਿਕਾ (ਚਾਰਟ, ਟੇਬਲ, ਗ੍ਰਾਫ, ਅਨੁਲੱਗ ਆਦਿ)

ੳ) ਸਥਿਰ ਵਿਕਾਸ ਟੀਚੇ, ਟੀਚਿਆਂ, ਟੀਚਿਆਂ ਅਤੇ ਸੂਚਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਨੁਲੱਗ-1 ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

ਅ) ਯੋਜਨਾਵਾਂ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਤੇ ਇੰਡੀਗੇਟਰਜ਼ ਅਨੁਲੱਗ-2 ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ।

ੲ) ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਫਾਰਮੈਂਸ ਅਨੁਲੱਗ-3 ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

ਸ) ਕੀ ਪ੍ਰਫਾਰਮੈਂਸ ਪੈਰਾਮੀਟਰ (ਕੇ.ਪੀ.ਪੀ) ਅਨੁਲੱਗ- 4 ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

ਹ) ਸਵਦੇਸ਼ ਦਰਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਅਨੁਲੱਗ-ਏ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।